

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2005 r.

Nr 71

TREŚĆ:
Poz.:

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

- 638** — z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie pożyczania papierów wartościowych z udziałem podmiotów prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych 4749
- 639** — z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie zakresu, trybu, formy i terminów dostarczania informacji przez niektóre podmioty prowadzące działalność maklerską oraz rachunki papierów wartościowych 4756
- 640** — z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie określenia warunków technicznych i organizacyjnych wymaganych do prowadzenia działalności maklerskiej przez niektóre podmioty oraz do prowadzenia rachunków papierów wartościowych przez bank 4821
- 641** — z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie trybu i warunków udzielania przez domy maklerskie, banki prowadzące działalność maklerską i banki prowadzące rachunki papierów wartościowych pożyczek na nabycie papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu 4827

638

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 kwietnia 2005 r.

w sprawie pożyczania papierów wartościowych z udziałem podmiotów prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych

Na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady, tryb i warunki pożyczania papierów wartościowych

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774, Nr 124, poz. 1151, Nr 170, poz. 1651 i Nr 223, poz. 2216, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 91, poz. 871, Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1205, Nr 146, poz. 1546 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 62, poz. 551.

z udziałem domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską, zagranicznych firm inwestycyjnych i zagranicznych osób prawnych prowadzących działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi;
- 2) domu maklerskim — rozumie się przez to również:
 - a) bank prowadzący działalność maklerską,
 - b) zagraniczną firmę inwestycyjną, która prowadzi działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

- spolitej Polskiej zgodnie z art. 52a ustawy w formie oddziału,
- c) zagraniczną osobę prawną, o której mowa w art. 52 ust. 2 ustawy,
- d) bank prowadzący rachunki papierów wartościowych, na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 57 ustawy, chyba że przepisy niniejszego rozporządzenia stanowią inaczej;
- 3) prawie do otrzymania papieru wartościowego — rozumie się przez to prawo wynikające z zobowiązania, o którym mowa w art. 7 ust. 6 ustawy;
- 4) rejestrze operacyjnym — rozumie się przez to rejestr operacyjny, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 5) dniu transakcyjnym — rozumie się przez to dzień, w którym zgodnie z przepisami dotyczącymi danego rynku regulowanego są zawierane na nim transakcje;
- 6) sesji — rozumie się przez to sesję giełdową, a także dzień transakcyjny na regulowanym rynku pozagiełdowym;
- 7) cenie rynkowej papierów wartościowych — rozumie się przez to cenę bieżącą ustaloną zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach określających szczególne zasady rachunkowości domów maklerskich;
- 8) wartości rynkowej papierów wartościowych — rozumie się przez to iloczyn ceny rynkowej papierów wartościowych i ich liczby;
- 9) ramowej umowie pożyczki — rozumie się przez to umowę określającą tryb i warunki zawierania umów pożyczek papierów wartościowych, w przypadku gdy pożyczkobiorcą jest dom maklerski, a celem udzielenia pożyczek jest dalsze pozyczenie papierów wartościowych lub dokonanie zwrotu papierów wartościowych, w przypadku, o którym mowa w § 30 ust. 2 pkt 3;
- 10) ramowej umowie sprzedaży krótkiej — rozumie się przez to umowę określającą tryb i warunki zawierania umów pożyczek papierów wartościowych, w przypadku gdy pożyczkodawcą jest dom maklerski lub podmioty, o których mowa w § 22 ust. 1 pkt 2 i 3, a celem udzielania pożyczek jest sprzedaż papierów wartościowych będących ich przedmiotem;
- 11) zabezpieczeniu pożyczki — rozumie się przez to ustanawianie przez dom maklerski — pożyczkobiorcę zabezpieczenie wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki zawieranej na podstawie ramowej umowy pożyczki;
- 12) zabezpieczeniu sprzedaży krótkiej — rozumie się przez to ustanawianie przez pożyczkobiorcę dokonującego sprzedaży pożyczonych papierów wartościowych zabezpieczenie wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki zawieranej na podstawie ramowej umowy sprzedaży krótkiej;
- 13) cyklu rozliczeniowym — rozumie się przez to czas, w którym zgodnie z regulacjami Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. następuje rozliczenie transakcji zawartej na rynku regulowanym;
- 14) środkach pieniężnych — rozumie się przez to również należności z tytułu zawartych na rynku regulowanym, a nierozliczonych transakcji sprzedaży papierów wartościowych, o ile rozliczenie tych transakcji jest objęte systemem, o którym mowa w art. 137 ust. 2 ustawy.
- § 3. 1. Przedmiotem umowy pożyczki mogą być wyłącznie papiery wartościowe będące w obrocie na rynku regulowanym, które w chwili złożenia zlecenia sprzedaży, o którym mowa w § 23, spełniają łącznie następujące warunki:
- 1) średnia arytmetyczna wartości obrotów z ostatnich dziesięciu sesji na danym rynku regulowanym wynosi nie mniej niż 1 000 000 zł;
 - 2) wartość rynkowa papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na danym rynku regulowanym wynosi nie mniej niż 250 000 000 zł.
2. Dom maklerski określa, które z papierów wartościowych spełniających łącznie warunki, o których mowa w ust. 1, mogą być przedmiotem umowy pożyczki. Dom maklerski prowadzi listę takich papierów oraz udostępnia ją do wiadomości klientów.
3. W przypadku gdy po złożeniu zlecenia, o którym mowa w § 23, papiery wartościowe przestaną spełniać kryteria określone w ust. 1, umowa pożyczki nie ulega rozwiązaniu.
- § 4. Przedmiotem umowy pożyczki nie mogą być papiery wartościowe, o których mowa w art. 3 ust. 2—4 ustawy.

Rozdział 2

Ramowa umowa pożyczki

§ 5. Dom maklerski może pożyczyć papiery wartościowe, celem dalszego ich pożyczania lub celem dokonania zwrotu pożyczonych papierów wartościowych, w przypadku, o którym mowa w § 30 ust. 2 pkt 3, od innego domu maklerskiego lub od osoby, dla której prowadzi rachunek papierów wartościowych, pod warunkiem zawarcia z tymi podmiotami ramowej umowy pożyczki.

§ 6. Dom maklerski, przed podpisaniem ramowej umowy pożyczki z osobą, dla której prowadzi rachunek papierów wartościowych, jest obowiązany poinformować tę osobę o:

- 1) zasadach pożyczania papierów wartościowych oraz o miejscu i sposobie udostępnienia listy, o której mowa w § 3 ust. 2;
- 2) ryzyku utracenia pożytków z papierów wartościowych i możliwości zawarcia w ramowej umowie

pożyczki postanowienia o zapłacie pożyczkodawcy rekompensaty za utracone pożytki;

- 3) ryzyku związanym z inwestowaniem środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie pożyczki, o ile ramowa umowa pożyczki będzie przewidywać ustanowienie zabezpieczenia pożyczki oraz możliwość jego inwestowania.

§ 7. Ramowa umowa pożyczki powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1) sposób, tryb i formę zawarcia, zmiany i rozwiązania umowy pożyczki;
- 2) sposób ustalania wynagrodzenia pożyczkodawcy, jeżeli jest ono przewidziane;
- 3) wysokość i sposób ustanawiania zabezpieczenia pożyczki, o ile jest ono przewidziane, oraz tryb zaspokojenia roszczeń z tego zabezpieczenia;
- 4) sposób udzielania rekompensaty, o ile jest ona przewidziana, za pożytki, które przypadłyby pożyczkodawcy, gdyby nie pożyczył papierów wartościowych;
- 5) zasady wymiany składników zabezpieczenia pożyczki — o ile jest ona przewidziana;
- 6) sposób informowania pożyczkodawcy o dokonaniu blokady papierów wartościowych w celu ich pożyczania;
- 7) sposób informowania pożyczkodawcy o zwrocie pożyczonych papierów wartościowych;
- 8) określenie terminu zwrotu pożyczonych papierów wartościowych bądź wskazanie sposobu określania tego terminu, z zaznaczeniem, czy umowa pożyczki jest zawierana na czas określony, czy też zwrot papierów wartościowych będących przedmiotem pożyczki następuje w określonym w umowie czasie, po zgłoszeniu przez pożyczkodawcę żądania ich zwrotu.

§ 8. 1. W przypadku gdy w ramowej umowie pożyczki jest przewidziane ustanowienie zabezpieczenia pożyczki, zabezpieczeniem mogą być w szczególności: środki pieniężne, bony skarbowe, obligacje emitowane przez Skarb Państwa, a także gwarancje, akredytywy lub poręczenia bankowe.

2. Środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie pożyczki mogą pochodzić wyłącznie z kapitału (funduszu) własnego domu maklerskiego ustanawiającego zabezpieczenie lub z pożyczek albo kredytów zaciągniętych przez ten dom maklerski.

3. Środki pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia pożyczki są zapisywane na rachunku pieniężnym pożyczkodawcy.

4. Jeżeli pożyczkobiorcą w ramowej umowie pożyczki jest bank prowadzący rachunki papierów wartościowych, środki pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia pożyczki mogą być zapisane na rachun-

ku bankowym pożyczkodawcy prowadzonym dla niego przez ten bank. W takim przypadku przepis § 9 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

5. Papiery wartościowe będące przedmiotem zabezpieczenia pożyczki są zapisywane na rachunku papierów wartościowych pożyczkodawcy.

§ 9. 1. Środki pieniężne i papiery wartościowe stanowiące zabezpieczenie pożyczki są blokowane na rachunku pieniężnym lub rachunku papierów wartościowych pożyczkodawcy i nie mogą być wykorzystane przez pożyczkodawcę w innym celu niż zaspokojenie roszczeń wynikających z umowy pożyczki, chyba że ramowa umowa pożyczki przewiduje możliwość inwestowania przez pożyczkodawcę środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie pożyczki.

2. Ramowa umowa pożyczki, która przewiduje możliwość inwestowania przez pożyczkodawcę środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie pożyczki, powinna dodatkowo określać sposób podziału zysku z inwestycji oraz dopuszczalny zakres, przedmiot i zasady dokonywania inwestycji.

3. W przypadku gdy dokonana przez pożyczkodawcę inwestycja przyniosła straty, obowiązującym do ich pokrycia jest wyłącznie pożyczkodawca.

Rozdział 3

Ramowa umowa sprzedaży krótkiej

§ 10. 1. Klient może zawrzeć z domem maklerskim umowę pożyczki papierów wartościowych w celu ich sprzedaży, o ile regulamin świadczenia usług brokerskich domu maklerskiego przewiduje udzielanie pożyczek papierów wartościowych przez dom maklerski.

2. Przedmiotem pożyczki udzielonej przez dom maklerski klientowi mogą być papiery wartościowe:

- 1) nabyte przez dom maklerski na własny rachunek;
- 2) pożyczone przez dom maklerski od innego domu maklerskiego, zgodnie z § 5;
- 3) pożyczone przez dom maklerski od osoby, która posiada rachunek papierów wartościowych w tym domu maklerskim, zgodnie z § 5.

§ 11. 1. Klient może zawrzeć z domem maklerskim umowę pożyczki papierów wartościowych w celu ich sprzedaży, pod warunkiem wcześniejszego zawarcia z tym domem maklerskim ramowej umowy sprzedaży krótkiej.

2. Klient nie może zawrzeć umowy pożyczki papierów wartościowych, w celu ich sprzedaży, z bankiem prowadzącym rachunki papierów wartościowych, ani z zagraniczną instytucją kredytową prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rachunki papierów wartościowych, o ile instytucja ta nie prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności maklerskiej.

§ 12. Przed podpisaniem ramowej umowy sprzedaży krótkiej dom maklerski jest obowiązany poinformować klienta o:

- 1) zasadach pożyczania papierów wartościowych;
- 2) ryzyku związanym ze sprzedażą pożyczonych papierów wartościowych;
- 3) miejscu i sposobie udostępniania listy, o której mowa w § 3 ust. 2;
- 4) możliwości zawarcia w ramowej umowie sprzedaży krótkiej postanowienia o zapłacie pożyczkodawcy rekompensaty za pożyczki, które przypadłyby uprawnionemu z papierów wartościowych, gdyby nie pożyczył papierów wartościowych na podstawie umowy pożyczki.

§ 13. Ramowa umowa sprzedaży krótkiej powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1) sposób, tryb i formę zawarcia, zmiany i rozwiązania umowy pożyczki;
- 2) sposób ustalania wynagrodzenia domu maklerskiego, jeżeli jest ono przewidziane;
- 3) wysokość i sposób ustanawiania zabezpieczenia sprzedaży krótkiej oraz tryb zaspokajania roszczeń z tego zabezpieczenia;
- 4) sposób udzielania rekompensaty — o ile jest ona przewidziana — za pożyczki, które przypadłyby uprawnionemu z papierów wartościowych, gdyby nie pożyczył papierów wartościowych na podstawie umowy pożyczki;
- 5) określenie terminu zwrotu pożyczonych papierów wartościowych bądź wskazanie trybu określania tego terminu, z zaznaczeniem, czy umowa pożyczki jest zawierana na czas określony, czy też zwrot papierów wartościowych będących przedmiotem pożyczki następuje w określonym w umowie czasie, po zgłoszeniu przez dom maklerski żądania ich zwrotu;
- 6) sposób i termin informowania pożyczkobiorcy o:
 - a) zdarzeniu, o którym mowa w § 23 ust. 1,
 - b) zrealizowaniu w całości lub w części oraz o niezrealizowaniu zlecenia sprzedaży, o którym mowa w § 23, lub zlecenia kupna, w przypadkach, o których mowa w § 29 i § 31 ust. 1,
 - c) zdarzeniu, o którym mowa w § 24 ust. 1.

§ 14. 1. Pożyczkobiorca jest obowiązany do ustanowienia zabezpieczenia sprzedaży krótkiej na rzecz domu maklerskiego udzielającego mu pożyczki papierów wartościowych w celu ich sprzedaży.

2. Na zabezpieczenie sprzedaży krótkiej składają się:

- 1) zabezpieczenie początkowe;
- 2) zabezpieczenie dodatkowe.

3. Zabezpieczenie początkowe stanowią:

- 1) środki pieniężne;
- 2) papiery wartościowe znajdujące się na liście, o której mowa w § 3 ust. 2, przy czym za papiery takie uważa się także prawa do ich otrzymania;
- 3) bony skarbowe lub obligacje wyemitowane przez Skarb Państwa.

4. Zabezpieczenie dodatkowe stanowią:

- 1) środki pieniężne uzyskane ze sprzedaży pożyczonych papierów wartościowych;
- 2) środki pieniężne uzyskane ze sprzedaży papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie sprzedaży krótkiej;
- 3) środki pieniężne inne niż wymienione w pkt 1 i 2;
- 4) papiery wartościowe znajdujące się na liście, o której mowa w § 3 ust. 2, przy czym za papiery takie uważa się także prawa do ich otrzymania;
- 5) bony skarbowe lub obligacje wyemitowane przez Skarb Państwa.

5. Środki pieniężne, o których mowa w ust. 4 pkt 2 i 3, oraz papiery wartościowe, o których mowa w ust. 4 pkt 4 i 5, są wnoszone w ramach uzupełnienia zabezpieczenia, o którym mowa w § 18.

6. W przypadku gdy po ustanowieniu przez pożyczkobiorcę zabezpieczenia sprzedaży krótkiej papiery wartościowe będące przedmiotem tego zabezpieczenia przestaną spełniać kryteria pozwalające na umieszczenie ich na liście, o której mowa w § 3 ust. 2, pożyczkobiorca jest obowiązany do ustanowienia w miejsce tych papierów wartościowych innego przedmiotu zabezpieczenia.

7. W przypadku gdy ramowa umowa sprzedaży krótkiej nie przewiduje pełnomocnictwa dla domu maklerskiego do sprzedaży papierów wartościowych, o których mowa w ust. 6, i wniesienia należności pożyczkobiorcy z tytułu sprzedaży tych papierów wartościowych na poczet zabezpieczenia sprzedaży krótkiej, do postępowania domu maklerskiego stosuje się postanowienia § 18.

8. W okresie obowiązywania umowy pożyczki pożyczkobiorca może, na zasadach określonych w ramowej umowie sprzedaży krótkiej, dokonywać wymiany składników zabezpieczenia sprzedaży krótkiej, pod warunkiem że nie spowoduje to spadku poziomu zabezpieczenia, o którym mowa w § 17 ust. 1.

§ 15. 1. Zabezpieczenie początkowe powinno być ustanowione w chwili składania zlecenia sprzedaży, o którym mowa w § 23. Wysokość tego zabezpieczenia powinna wynosić nie mniej niż 50 % iloczynu liczby papierów wartościowych i ich ceny określonej w zleceniu sprzedaży.

2. W przypadku gdy zabezpieczenie początkowe stanowią papiery wartościowe, jego wysokość stanowi iloczyn wartości rynkowej papierów wartościowych i współczynnika wagi ryzyka 0,7 — w przypadku papierów wartościowych innych niż papiery wartościowe wyemitowane przez Skarb Państwa, oraz współczynnika wagi ryzyka 0,95 — w przypadku papierów wartościowych wyemitowanych przez Skarb Państwa.

3. W ramowej umowie sprzedaży krótkiej dom maklerski może żądać ustanowienia zabezpieczenia początkowego w wysokości większej niż określona w ust. 1 oraz może przyjąć ostrzejsze kryteria dotyczące współczynników wag ryzyka, o których mowa w ust. 2.

§ 16. 1. Z zastrzeżeniem § 22 ust. 2 pkt 2 i 3, środki pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia sprzedaży krótkiej są odrębnie rejestrowane na rachunku pieniężnym prowadzonym przez dom maklerski dla pożyczkobiorcy.

2. Z zastrzeżeniem § 22 ust. 2 pkt 2 i 3, papiery wartościowe będące przedmiotem zabezpieczenia sprzedaży krótkiej są odrębnie rejestrowane na rachunku papierów wartościowych lub rejestrze operacyjnym prowadzonym przez dom maklerski dla pożyczkobiorcy.

3. Jeżeli przedmiotem zabezpieczenia sprzedaży krótkiej są środki pieniężne lub papiery wartościowe zarejestrowane na rachunkach lub rejestrach operacyjnych prowadzonych przez dom maklerski niebędący stroną ramowej umowy sprzedaży krótkiej, dom maklerski będący stroną ramowej umowy sprzedaży krótkiej, najpóźniej w chwili zawarcia ramowej umowy sprzedaży krótkiej, powinien zawrzeć z podmiotem prowadzącym te rachunki lub rejestry umowę, która w szczególności:

- 1) zapewni domowi maklerskiemu prawo nieograniczonego dostępu do informacji o przedmiocie zabezpieczenia sprzedaży krótkiej;
- 2) zobowiąże prowadzącego rachunki lub rejestry do niezwłocznego informowania domu maklerskiego o spadku wysokości zabezpieczenia poniżej poziomu określonego w ramowej umowie sprzedaży krótkiej lub w przepisach rozporządzenia.

§ 17. 1. Wysokość zabezpieczenia sprzedaży krótkiej nie może być niższa niż 130 % wartości rynkowej pożyczonych papierów wartościowych.

2. W ramowej umowie sprzedaży krótkiej dom maklerski może określić większą wysokość zabezpieczenia sprzedaży krótkiej od określonej w ust. 1.

3. Dom maklerski jest obowiązany ustalać wysokość zabezpieczenia sprzedaży krótkiej, według stanu na każdy dzień roboczy, po zakończeniu sesji, począwszy od dnia, w którym dokonano sprzedaży pożyczonych papierów wartościowych.

4. Jeżeli zabezpieczenie sprzedaży krótkiej stanowią papiery wartościowe, jego wysokość jest określa-

na według ich wartości rynkowej z dnia ustalania wysokości zabezpieczenia sprzedaży krótkiej, z uwzględnieniem współczynników wag ryzyka, o których mowa w § 15 ust. 2 lub 3.

§ 18. 1. W przypadku spadku wartości zabezpieczenia sprzedaży krótkiej poniżej wysokości, o której mowa w § 17 ust. 1 lub 2, albo w przypadku, o którym mowa w § 14 ust. 6, dom maklerski, w dniu wystąpienia tego zdarzenia, przekazuje pożyczkobiorcy żądanie uzupełnienia zabezpieczenia.

2. W przypadku gdy w ramach uzupełnienia zabezpieczenia sprzedaży krótkiej są wnoszone papiery wartościowe, do ustalania wysokości uzupełnienia zabezpieczenia stosuje się odpowiednio przepisy § 15 ust. 2 lub 3.

3. Pożyczkobiorca jest obowiązany wnieść uzupełnienie zabezpieczenia sprzedaży krótkiej do wysokości, o której mowa w § 17 ust. 1 lub 2, najpóźniej na godzinę przed rozpoczęciem sesji w dniu następnym. Niewniesienie przez pożyczkobiorcę uzupełnienia zabezpieczenia sprzedaży krótkiej w tym terminie powoduje wypowiedzenie umowy pożyczki ze skutkiem natychmiastowym.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, dom maklerski, korzystając z pełnomocnictwa udzielonego przez pożyczkobiorcę, nabywa, wykorzystując środki uzyskane z tytułu zabezpieczenia sprzedaży krótkiej, papiery wartościowe będące przedmiotem pożyczki.

§ 19. 1. Jeżeli wysokość zabezpieczenia sprzedaży krótkiej przekracza 150 % wartości rynkowej pożyczonych papierów wartościowych, pożyczkobiorca może dysponować nadwyżką papierów wartościowych i środków pieniężnych przekraczającą tę wysokość.

2. W ramowej umowie sprzedaży krótkiej dom maklerski może przyjąć ostrzejsze kryteria niż określone w ust. 1.

§ 20. 1. Na warunkach określonych w ramowej umowie sprzedaży krótkiej środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie sprzedaży krótkiej mogą być inwestowane przez dom maklerski, pod warunkiem że inwestowanie to jest wykonywane przez dom maklerski w ramach usługi, o której mowa w art. 30 ust. 2 pkt 4 ustawy.

2. Ramowa umowa sprzedaży krótkiej powinna określać sposób podziału zysku z inwestycji oraz dopuszczalny zakres, przedmiot i zasady dokonywania inwestycji.

§ 21. W przypadku gdy dom maklerski inwestuje środki pożyczkobiorcy stanowiące zabezpieczenie sprzedaży krótkiej, przyjmuje się, że wartość zabezpieczenia jest równa wartości środków złożonych przez pożyczkobiorcę jako zabezpieczenie i obliczonych zgodnie z zasadami, o których mowa w § 17, niezależnie od spadku wartości tego zabezpieczenia, który nastąpił w wyniku dokonanych inwestycji.

§ 22. 1. W przypadku gdy, w celu sprzedaży papierów wartościowych na własny rachunek, dom maklerski pożycza papiery wartościowe od:

- 1) innego domu maklerskiego,
- 2) osoby, dla której prowadzi rachunek papierów wartościowych,
- 3) banku prowadzącego rachunki papierów wartościowych

— jest obowiązany zawrzeć z tymi podmiotami ramową umowę sprzedaży krótkiej.

2. Papiery wartościowe i środki pieniężne, będące przedmiotem zabezpieczenia sprzedaży krótkiej, są ewidencjonowane na rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnym:

- 1) domu maklerskiego będącego pożyczkobiorcą, prowadzonym przez dom maklerski będący pożyczkodawcą — w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) osoby, dla której prowadzi rachunek papierów wartościowych — w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;
- 3) banku prowadzonym przez dom maklerski będący pożyczkobiorcą — w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zlecenie sprzedaży pożyczonych papierów wartościowych jest składane przez dom maklerski będący pożyczkobiorcą w domu maklerskim prowadzącym rachunek papierów wartościowych i rachunek pieniężny domu maklerskiego będącego pożyczkodawcą, na których jest ewidencjonowane zabezpieczenie sprzedaży krótkiej.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, środki pieniężne i papiery wartościowe, stanowiące wymagane zabezpieczenie sprzedaży krótkiej, są blokowane na rachunku pieniężnym lub rachunku papierów wartościowych pożyczkodawcy i nie mogą być wykorzystywane przez pożyczkodawcę w innym celu, niż zaspokojenie roszczeń wynikających z umowy pożyczki.

5. Przepisy § 12—15, 17—21 oraz 23—32 stosuje się odpowiednio.

6. Do zagranicznej firmy inwestycyjnej, która prowadzi działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez otwierania oddziału, przy wykorzystaniu środka porozumiewania się na odległość, ze swojej siedziby lub oddziału, przepisy niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio.

Rozdział 4

Zawarcie umów pożyczki

§ 23. 1. Zawarcie umowy pożyczki, na podstawie ramowej umowy sprzedaży krótkiej, następuje z chwili

przyjęcia przez dom maklerski do wykonania zlecenia sprzedaży papierów wartościowych będących przedmiotem pożyczki.

2. Przez przyjęcie do wykonania zlecenia rozumie się stwierdzenie przez dom maklerski możliwości postawienia do dyspozycji klienta papierów wartościowych celem dokonania przez niego sprzedaży pożyczonych papierów wartościowych. Przyjęcie zlecenia do wykonania następuje w trybie przewidzianym w przepisach wydanych na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 1 ustawy.

3. Możliwość postawienia do dyspozycji klienta papierów wartościowych jest uzależniona od:

- 1) posiadania przez dom maklerski papierów wartościowych nabytych na rachunek własny lub
- 2) możliwości pożyczania papierów wartościowych na zasadzie, o której mowa w § 5.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, zawarcie umowy pożyczki, na podstawie ramowej umowy pożyczki, następuje pod warunkiem przyjęcia przez dom maklerski do wykonania zlecenia sprzedaży pożyczonych papierów wartościowych.

5. Warunkiem przyjęcia przez dom maklerski do wykonania zlecenia sprzedaży jest wcześniejsze zablokowanie papierów wartościowych lub praw do otrzymania papierów wartościowych, będących przedmiotem tego zlecenia, w rejestrze operacyjnym prowadzonym dla pożyczkodawcy.

§ 24. 1. Dom maklerski odmawia przyjęcia do wykonania zlecenia sprzedaży, o którym mowa w § 23, jeżeli, pomimo dołożenia należytej staranności, nie ma możliwości pożyczania papierów wartościowych będących przedmiotem tego zlecenia lub zlecenie to jest sprzeczne z warunkami umowy.

2. W przypadku gdy zlecenie sprzedaży, o którym mowa w § 23, zostanie zrealizowane częściowo, obowiązki pożyczkobiorcy w zakresie ustanawiania i uzupełniania zabezpieczenia sprzedaży krótkiej oraz zwrotu przedmiotu pożyczki i zapłaty na rzecz pożyczkodawcy odnoszą się odpowiednio do zrealizowanej części zlecenia.

3. W przypadku zlecenia sprzedaży, o którym mowa w § 23, realizowanego w częściach, ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 25. 1. Do zlecenia sprzedaży, o którym mowa w § 23, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 1 ustawy, chyba że przepisy rozporządzenia stanowią inaczej.

2. Do zlecenia sprzedaży, o którym mowa w § 23, nie stosuje się przepisów wydanych na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 1 ustawy, dotyczących sprawdzania pokrycia zleceń sprzedaży papierów wartościowych.

§ 26. Przeniesienie papierów wartościowych będących przedmiotem umowy pożyczki, zawartej na podstawie ramowej umowy sprzedaży krótkiej i ramowej umowy pożyczki, z rachunku papierów wartościowych pożyczkodawcy na rachunek papierów wartościowych pożyczkobiorcy następuje w dniu rozliczenia w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A., zwanym dalej „Krajowym Depozytem”, transakcji sprzedaży zawartej w wyniku złożenia zlecenia, o którym mowa w § 23.

Rozdział 5

Rozwiązanie i wygaśnięcie umowy pożyczki

§ 27. W przypadku gdy zlecenie sprzedaży, o którym mowa w § 23, nie zostanie zrealizowane w okresie jego ważności, umowa pożyczki zawarta na podstawie ramowej umowy sprzedaży krótkiej, a także umowa pożyczki zawarta na podstawie ramowej umowy pożyczki, ulega rozwiązaniu.

§ 28. Zwrot pożyczonych papierów wartościowych następuje z chwilą ich zapisania na rachunku papierów wartościowych pożyczkodawcy.

§ 29. Pożyczkobiorca, który sprzedał papiery wartościowe, będące przedmiotem umowy pożyczki zawartej na podstawie ramowej umowy sprzedaży krótkiej, jest obowiązany kupić papiery wartościowe na rynku regulowanym celem zwrotu przedmiotu pożyczki. Do zlecenia kupna stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 1 ustawy, chyba że przepisy rozporządzenia stanowią inaczej.

§ 30. 1. Dom maklerski jest obowiązany zwrócić pożyczone papiery wartościowe w oznaczonym w ramowej umowie pożyczki terminie. W przypadku gdy w ramowej umowie pożyczki nie postanowiono inaczej, dom maklerski jest obowiązany zwrócić pożyczone papiery wartościowe do końca ostatniego dnia cyklu rozliczeniowego, rozpoczynającego się po dniu zgłoszenia przez pożyczkodawcę żądania zwrotu papierów wartościowych będących przedmiotem pożyczki.

2. W przypadku określonym w ust. 1 dom maklerski może dokonać zwrotu papierów wartościowych:

- 1) przez przeniesienie na rzecz pożyczkodawcy nabytych na rachunek własny papierów wartościowych, które posiadał w momencie zgłoszenia żądania zwrotu, lub
- 2) przez przeniesienie na rzecz pożyczkodawcy papierów wartościowych, które nabył na rachunek własny po zgłoszeniu żądania zwrotu, lub
- 3) pożyczonych, na podstawie ramowej umowy pożyczki, od innego pożyczkodawcy, po zgłoszeniu żądania zwrotu papierów wartościowych, lub
- 4) otrzymanych w wyniku spełnienia żądania zwrotu papierów wartościowych będących przedmiotem pożyczki udzielonej innemu domowi maklerskiemu na podstawie ramowej umowy pożyczki, lub

5) otrzymanych w wyniku spełnienia żądania zwrotu papierów wartościowych będących przedmiotem umowy pożyczki zawartej na podstawie ramowej umowy sprzedaży krótkiej.

§ 31. 1. W przypadku żądania przez dom maklerski zwrotu papierów wartościowych będących przedmiotem umowy pożyczki udzielonej klientowi na podstawie ramowej umowy sprzedaży krótkiej, klient jest zobowiązany do złożenia zlecenia kupna papierów wartościowych najpóźniej na sesję następującą po dniu zgłoszenia żądania, chyba że umowa sprzedaży krótkiej określa inny termin.

2. W przypadku gdy klient nie spełni w terminie żądania, o którym mowa w ust. 1, dom maklerski jest obowiązany do realizacji zabezpieczenia sprzedaży krótkiej. Obowiązek ten powstaje odpowiednio także w przypadku częściowego spełnienia żądania, o którym mowa w ust. 1.

§ 32. 1. Przeniesienie papierów wartościowych będących przedmiotem pożyczki z rachunku papierów wartościowych pożyczkobiorcy na rachunek papierów wartościowych pożyczkodawcy następuje:

- 1) w dniu rozliczenia w Krajowym Depozycie transakcji kupna zawartej w wyniku złożenia zlecenia, o którym mowa w § 29 i § 31 ust. 1, lub
- 2) w dniu otrzymania z Krajowego Depozytu dokumentów ewidencyjnych potwierdzających rozliczenie zwrotu pożyczki — w przypadku zwrotu papierów wartościowych będących przedmiotem umowy pożyczki zawartej w trybie ramowej umowy pożyczki, gdy zwrot pożyczki nie następuje w wyniku transakcji kupna.

2. W przypadku gdy zwrot papierów wartościowych, pożyczonych zgodnie z § 10 ust. 2, następuje przez nabycie ich na rynku regulowanym, prawa do otrzymania papierów wartościowych, nabyte w wyniku wykonania zlecenia kupna, są zapisywane w rejestrze operacyjnym prowadzonym dla pożyczkodawcy.

Rozdział 6

Obowiązki domu maklerskiego

§ 33. 1. Regulamin świadczenia usług brokerskich domu maklerskiego określa kryteria ustalania kolejności udzielania pożyczek klientom oraz zaciągania pożyczek od klientów, w przypadku gdy:

- 1) popyt na papiery wartościowe jest większy od liczby papierów wartościowych, które mogą być przedmiotem pożyczek;
- 2) liczba papierów wartościowych, które mogą być przedmiotem pożyczek, jest większa od zapotrzebowania na te papiery.

2. W przypadku banku prowadzącego rachunki papierów wartościowych wymóg, o którym mowa w ust. 1, stosuje się do regulaminu prowadzenia rachunków papierów wartościowych.

§ 34. 1. Dom maklerski prowadzi odrębne rejestry zleceń, o których mowa w § 23, oraz zleceń kupna złożonych w celu zwrócenia pożyczonych papierów wartościowych.

2. Zlecenia kupna złożone w celu zwrotu pożyczonych papierów wartościowych powinny zawierać odpowiednie oznaczenia pozwalające na odróżnienie ich od innych zleceń.

§ 35. Dom maklerski jest obowiązany przekazywać do Krajowego Depozytu, każdego dnia roboczego po zakończeniu sesji, informacje dotyczące liczby papierów wartościowych pożyczonych na podstawie ramowej umowy sprzedaży krótkiej, z podziałem na poszczególne papiery wartościowe.

Rozdział 7

Przepisy końcowe

§ 36. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1999 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu i warunków pożyczania papierów wartościowych z udziałem domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych (Dz. U. Nr 110, poz. 1269).

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 kwietnia 2005 r.

Prezes Rady Ministrów: *M. Belka*

639

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 kwietnia 2005 r.

w sprawie zakresu, trybu, formy i terminów dostarczania informacji przez niektóre podmioty prowadzące działalność maklerską oraz rachunki papierów wartościowych

Na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa zakres, tryb i formę oraz terminy dostarczania, innych niż wymienione w art. 48 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską i banków prowadzących rachunki papierów wartościowych oraz zagranicznych firm inwestycyjnych i innych zagranicznych osób prawnych prowadzących działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi;

2) ustawie o rachunkowości — rozumie się przez to ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.²⁾);

3) rozporządzeniu o środkach własnych w odniesieniu do domów maklerskich — rozumie się przez to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 maja 2003 r. w sprawie określenia wielkości środków własnych domu maklerskiego w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do środków własnych (Dz. U. Nr 109, poz. 1032);

4) rozporządzeniu o środkach własnych w odniesieniu do banków prowadzących działalność maklerską — rozumie się przez to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 maja 2003 r. w sprawie określenia wysokości środków własnych przeznaczonych na prowadzenie przez bank działalności maklerskiej w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności (Dz. U. Nr 109, poz. 1033);

5) instrumentach finansowych — rozumie się przez to instrumenty finansowe objęte zakresem czynności, o których mowa w art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774, Nr 124, poz. 1151, Nr 170, poz. 1651 i Nr 223, poz. 2216, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 91, poz. 871, Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1205, Nr 146, poz. 1546 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 62, poz. 551.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 66.